

Теория распределения времени / Г. Беккер // США: Экономика, политика, идеология. 1996. - № 1, 2. 9. Baudrillard J. Consumer Society // Baudrillard, J. Selected Writings. Edited by Mark Poster. Cambridge, UK: Polity Press, 1996. – P. 29-55. 10. Гребнев Л. «Собственность и хозяйствование»: комментарий к новому образовательному стандарту / Л. Гребнев // Вопросы экономики. – № 3, 2001. – С. 119–120. 11 *Новый экономический и юридический словарь* / [под ред. А. Н. Азрилияна]. – М. : Институт новой экономики, 2003. – 1088 с. 12. *Державна служба статистики України* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>. 13. Рекурн Г. П. Формування ціннісних орієнтирів середнього класу, як основа стійкого розвитку економічної системи / Г. П. Рекурн // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. – 2009. – № 840. – С. 195–200.

Bibliography (transliterated): 1. Smit A. Issledovanie o prirode i prichinah bogatstva narodov. Monografija. – Moscow: Socjkgiz, 1962. 654. Print. 2. Shiv B. Carmon Z., Ariely D. «Placebo Effects of Marketing Actions : consumers May Get What They Pay For». Journal of Marketing Research. 2005. Vol. 42 (November). 383–393. Print. 3. Smit V. L. «Konstruktivistskajaj j ekologicheskej aracional'nost' v jekonomicheskoj nauke». – Mirovajaj ekonomicheskaja mysl'. Vol. 5. Kn. 2. – Moscow, 2005. – 685–767. Print. 4. Levin B. M. Mnimye potrebnosti. Moscow, 1986. 86. Print. 5. Ovsjannikov A. A., Pettaj I. I., Rimashevskaja N. M. «Tipologija potrebitel'skogo povedenija». Otv. red. N. Ja. Petrakov; AN SSSR, Centr. jekon.-mat. in-t, Nauch. Sovet po kompleks. probl. «Optim. planir. Iupravlenie nar. hoz-vom». – Moscow: Nauka, 1989. 237. Print. 6. Rimashevskaja N. M., Rimashevskij A. A. Ravenstvo ili spravedlivost'. – Moscow: Finansy i statistika, 1991. – 159. Print. 7. Marks K. Jengel's F. Kapital. Vol. 1. Sochinenija. 2 izd. Vol. 23. 177. Print. 8. Bekker G. «Teorija raspredelenija vremeni». SShA :Jekonomika, politika, ideologija. 1996. № 1, 2. Print. 9. Baudrillard J., Consumer Society // Baudrillard, J. Selected Writings. Edited by Mark Poster. Cambridge, UK: Polity Press, 1996. – 29–55. Print. 10. Grebnev L. «Sobstvennost' i hozjajstvovanie» :kommentarij k novomu obrazovatel'nomu standartu. Voprosy ekonomiki. No 3, 2001. 119–120. 11. «Novyj ekonomicheskij j uridicheskij slovar» [pod red. A. N. Azrilijana]. Moscow: Institut novojj ekonomiki, 2003. 1088. 12. Derzhavna sluzhba statystiky Ukrayiny. <<http://ukrstat.gov.ua/>>. 13. RekurN. P. «Formuvannya tsinnisnykh oriyentyriv seredn'oho klasu, yakosnova stiykoho rozvytku ekonomichnoyi systemy». Visnyk Kharkivs'koho natsional'noho univrsytetu im. V. N. Karazina. 2009. – No 840. – 195–200. Print.

Надійшла (received) 21.04.2015

УДК 336. 64

Н. В. САБЛІНА, канд. екон. наук, доц., ХНЕУ ім. Семена Кузнеця;
Є. А. ЗУБЕНКО, студентка, ХНЕУ ім. Семена Кузнеця, Харків

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ

В ринкових умовах господарювання, що характеризуються високою нестабільністю, ефективне управління передбачає впровадження на підприємстві системи фінансового контролінгу, що забезпечує координацію функціонуючих підсистем управління на найбільш пріоритетних напрямках фінансової діяльності. Провідною метою фінансового контролінгу є орієнтація управлінського процесу на максимізацію прибутку та вартості капіталу власників при мінімізації ризику, збереженні ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Статтю присвячено дослідженню теоретичних аспектів фінансового контролінгу на підприємстві як складової системи ефективного управління підприємством, що забезпечує стійке фінансове функціонування підприємства. На підставі проведеного теоретичного аналізу наукових підходів сучасних економістів визначено сутність «фінансів» та «контролінгу» в формуванні дефініції «фінансовий контролінг».

Ключові слова: фінанси, контролінг, фінансовий контролінг.

Вступ. Ринкові умови господарювання сприяють активізації підприємств до економічного зростання, розширення діяльності, удосконаленню технологій, диференціації та диверсифікації виробництва. Ускладнення середовища, в якому функціонує підприємство, збільшення інформаційних складових прийняття рішень та ускладнення обсягу та змісту інформації необхідної для якісного управління визначають необхідність впровадження нових методів та інструментів управління фінансами суб'єктів підприємництва. Фінансовий

контролінг є одним з інструментів, що відповідає умовам господарювання та об'єднує процеси обробки фінансової інформації, аналізу, планування, контролю та координації фінансів підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значну увагу дослідженню фінансового контролінгу приділили у своїх працях такі вітчизняні і зарубіжні науковці, як: Стефаненко М. М. [1, с. 26]., Набієва Л. Ю. [1, с. 26], Балабанова Л. В. [2, с. 15], Давидович І. Є. [3, с. 13], Килимнюк В. Б. [4, с. 47], Гізатулліна О. М. [5] та інші. Проте, подальшого дослідження потребують питання, пов'язані з аналізом підходів щодо сутності фінансового контролінгу та його функцій. Тому вирішення даного питання є актуальним.

Мета статті. Уточнення окремих положень щодо сутності фінансового контролінгу на основі синтезу та аналізу теоретичних положень та методичного інструментарію контролінгу та фінансів.

Виклад основного матеріалу. Економічні відносини суб'єктів господарювання в значній своїй частині є фінансовими, тому необхідним є дослідження фінансового аспекту контролінгу. Контролінг є цілісною системою і підсистема фінансового контролінгу відтворює її структуру в функціональному розрізі з врахуванням особливостей, викликаних специфікою сфери фінансових відносин. Для більш ґрунтовного аналізу сутності фінансового контролінгу у контексті вирішення поставленої мети необхідно проаналізувати поняття «фінанси» і «контролінг».

На сьогодні існує два основні підходи щодо визначення сутності фінансів та функцій, які вони виконують: розгляд їх на макро та мікроекономічному рівнях. Існуючі бачення вчених-економістів щодо визначення сутності категорії «фінанси» зводяться до наступного.

Казак А. Ю. розглядає фінанси як обумовлену фактом існування держави і необхідністю виконання останньою своїх функцій система грошових відносин, що має державно-владну форму прояву, що виражає перерозподіл вартості ВВП і цілеспрямоване формування на цій основі загальнодержавних грошових фондів (доходів) відповідно до суспільних потреб [4, с. 47].

Родионова В. М. вважає, що фінанси – це грошові відносини, що виникають у процесі розподілу і перерозподілу вартості валового суспільного продукту і частини національного багатства в зв'язку з формуванням грошових доходів і накопичень у суб'єктів господарювання і держави і використанням їх на розширене відтворення, матеріальне стимулювання працюючих, задоволення соціальних та інших потреб суспільства [4, с. 47].

Сабанти Б. М. схиляється до того, що фінанси – це система грошових відносин з приводу формування та використання фондів, необхідних державі для виконання своїх функцій [7, с. 48].

Шеремет А. Д. стверджує, що фінанси – це система грошових розподільних відносин, з приводу утворення та використання фондів грошових коштів, доходів і накопичень в учасників суспільного відтворення [7, с. 48].

Проведений аналіз теоретичних аспектів, які відображають погляди вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів дозволив зробити висновок, що категорія «фінанси» переважно трактується як економічні відносини, пов'язані із створенням, розподілом і перерозподілом ВВП в грошовій вартості. Відносини такого плану визначаються фінансовим правом і, вочевидь, це занадто вузько для розуміння сутності грошей у всьому спектрі можливих аспектів. Тому не дивно, що ряд авторів відзначає статичність розподільної концепції, в той час як одними з характерних ознак фінансової сфери є – динаміка, і рух коштів [6, с. 73].

Аналізуючи існуючі позиції, можна сформулювати наступне визначення поняття фінансів. Фінанси – це регульовані у визначеному правовому полі за допомогою спеціальних методів, особливих прийомів та інструментарію потоки коштів, вимірювані в грошовому еквіваленті, циркулюючих в національній економіці через створювану на макро і мікрорівні систему фондів і, в кінцевому рахунку, забезпечують здійснення процесів формування, розподілу, перерозподілу ВВП, національного доходу і національного багатства і супроводжуються виникненням економічних відносин між усіма учасниками цих процесів.

Досліджуючи сутність категорії «контролінг» зазначимо, що в Україні термін «контролінг» прийшов з європейських країн на початку 90-х років ХХ ст. і пов'язано це з переходом країни до ринкових відносин та необхідністю забезпечення успішного функціонування суб'єктів підприємницької діяльності. Тривалість періоду ефективності функціонування залежить від своєчасності, чіткості та правильності управлінських рішень, що є неможливим без раціональної системи управління на підприємстві. Контролінг пов'язаний майже з усіма структурними підрозділами підприємства і забезпечує керівництво оперативною аналітичною інформацією фінансово-господарської діяльності в процесі прийняття управлінських рішень як оперативного характеру, так і на перспективу. Тож успішність функціонування підприємства в мінливих умовах господарювання залежить від раціонального використання інформаційних ресурсів, можливості інтегрувати їх в єдину систему управління, що забезпечує контролінг.

В зарубіжній літературі існує велика кількість визначень контролінгу: як керівна концепція ефективного управління підприємством та забезпечення його довгострокового існування (Э. Майер), як система управління (Рудольф Манн),

як функція підтримки бізнесу (Р. Герсне), як управління прибутком (П. Хорват) і та ін.

Дослідження літературних джерел свідчить, що серед представників різних наукових шкіл немає єдності у трактуванні цілей, сутності й функцій контролінгу. Проблема полягає в тому, що з одного боку, одна й та сама дефініція досить часто окремими авторами трактується по-різному, а з другого – один і той самий функціональний інструментарій характеризується різними термінами. Аналіз найцитованих американських, німецьких, українських та російських видань дає змогу зробити висновок, що комплекс функцій, спрямованих на інформаційну підтримку менеджменту (фінансового менеджменту) підприємства різними авторами позначається як контролінг, управлінський облік або управлінський контроль.

Так, наприклад, Л. Сухарева та С. Петренко, як представники вітчизняної школи менеджменту, стверджують, що контролінг для України не є новим поняттям, адже вивчивши його сутність, можна виявити багато елементів систем, які мають місце в теорії і практиці вітчизняного обліку, наприклад, облік за видами витрат, центрами витрат та відповідальності, обсягів калькулювання; нормативний облік; система внутрішнього господарського розрахунку; системи аналізу, планування і контролю. На їх погляд, неправомірно було б вважати контролінг чимось зовсім невідомим для українських підприємств. Інша справа – ефективність сукупного функціонування елементів системи як єдиного цілого у досягненні поставленої мети [6, с. 165].

Відомі представники німецької економічної школи (Й. Вебер, Г. Кюппер, Д. Хан, П. Хорвач, К. Штайнле та інші) під поняттям «контролінг» здебільшого мають на увазі систему координації планування і контролю або інформаційної підтримки менеджменту. У німецькомовній професійно-орієнтованій літературі, присвяченій контролінгу, поняття «управлінський облік» та «управлінський контроль» зустрічаються досить рідко. Ці терміни вживаються переважно як синоніми при характеристиці процесу обліку й аналізу доходів і витрат. Управлінський облік за цим підходом є складовою системи контролінгу на підприємстві [7, с. 179].

Найавторитетнішими представниками американської школи контролінгу в європейському розумінні вважаються Р. Ентоні, Р. Хілтон, Р. Каплан, Ч. Хорнгрен. На відміну від німецьких колег, у своїх працях вони оперують здебільшого поняттями «управлінський облік» та «управлінський контроль». Як синонім до цих термінів інколи вживається також поняття «контролінг». Р. Ентоні та Д. Янг відстоюють позицію, за якою інформаційне забезпечення менеджменту, планування і контроль є компетенцією управлінського обліку. Інший підхід, сформований Ч. Хорнгреном, полягає у тому, що управлінський

облік є складовою системи управлінського контролю. Трактуювання контролінгу як системи, орієнтованої на облік, зустрічаємо у працях окремих вітчизняних авторів. Так, професор В. В. Сопко фактично ототожнює контролінг із внутрішньогосподарським (управлінським) обліком, завданням якого є розкриття відповідності абоне відповідності витрат бізнес-плановим показникам [7, с. 187].

Слово контролінг походить від англійського – контролювати, управляти, яке у свою чергу, є похідним від французького слова, що означає «реєстр, список перевірки». Але, незважаючи на те, що найповніше його система уперше була описана і застосована у США, в англійських джерелах термін «контролінг» практично не використовується.

Щодо змісту категорії «контролінгу», то судячи з зарубіжної та вітчизняної літератури, контролінг – це поняття дуже широке, і тільки на перший погляд, асоціюється зі словом «контроль». Контролінг не зводиться до простої системи контролю, а охоплює значно ширшу сферу діяльності підприємства, оскільки контролінг – це і система спостереження, й вивчення поведінки економічного механізму конкретного підприємства та розробки шляхів для досягнення мети, яку воно ставить перед собою, і система, орієнтована на майбутній розвиток підприємства [7, с. 198].

Отже, контроль переважно спрямований у минуле, на встановлення помилок і прорахунків, а контролінг – на управління майбутнім для забезпечення тривалого й успішного функціонування суб'єкта господарювання.

На думку російських науковців Є. Ананькіної та С. Данилочкіна контролінг виступає системою управління підприємством, орієнтованої на результат. З цього боку, задача контролінгу уміститься в перетворюванні цільових установок в заходи по їх здійсненню і ідентифікації відхилень, а також в забезпеченні реакції на них. Відправним моментом організації контролінгу є планування та співставлення фактичних показників із запланованими [6, с. 206].

Отже, визначення контролінгу буде наступним: контролінг – це система інструментів, методів і технологій для підтримки оперативного і стратегічного управління організацією з метою максимізації її продуктивності.

Якщо контролінг забезпечує розвиток та ефективність функціонування економічної системи підприємства, то фінансовий контролінг, зорієнтований на вирішення фінансових завдань; оцінку рівня результатів фінансової діяльності; формування оперативних управлінських рішень щодо стабілізації фінансової діяльності підприємства відповідно до поставлених цілей; координацію фінансових планів, завдань і показників фінансового розвитку. Тобто, фінансовий контролінг як важливий елемент системи загального контролінгу, вирізняється спрямованістю і обсягом охопленої діяльності.

Фінансовий контролінг допомагає здійснити правильне, якісне та ефективне управління фінансами підприємств, а саме підвищити ефективність виробництва та розподілу продукту, що є одним із головних завдань, які покладаються на фінансовий менеджмент [5]. Це підтверджує той факт, що фінансовий контролінг є важливим компонентом при здійсненні фінансового менеджменту.

З метою визначення сутності цього поняття доцільно систематизувати погляди вчених за спільними ознаками, що наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Визначення поняття «фінансовий контролінг»

Автор	Сутність
Лаута Ю. С., Герасимов Б. І. [8, с. 26]	Являє собою контролюючу систему, що забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках фінансової діяльності підприємства, своєчасне виявлення відхилень фактичних її результатів від передбачених та прийняття оперативних управлінських рішень, що забезпечують її нормалізацію
Басанцов І. В. [9, с. 433]	Це постійно діюча система контролю, що забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках економічної діяльності державних підприємств, своєчасне виявлення відхилень фактичних її результатів від запланованих і прийняття управлінських рішень, що забезпечують її нормалізацію
Рябенков О. В. [10, с. 275]	Функціональна система підтримки фінансового менеджменту, яка передбачає комплексне використання методик та інструментів бюджетування, планування, внутрішнього контролю, інформаційного забезпечення та ризик-менеджменту для оцінки загального фінансового стану підприємства, вчасного виявлення відхилень від запланованих показників та оперативного реагування на вплив негативних факторів і їх своєчасну нейтралізацію з метою забезпечення позитивного довгострокового ефекту
Григорів О. О. [7]	Підсистема контролінгу, що здійснює орієнтоване на результат управління фінансами підприємства за допомогою використання методів і інструментів фінансового менеджменту, забезпечення безперервного потоку внутрішньої і зовнішньої інформації для ухвалення управлінських рішень

Таким чином, зміст фінансового контролінгу полягає в формуванні фінансової стратегії та політики підприємства, участь у фінансовому бюджетуванні, запобігання негативних наслідків рішень і дії, збір та обробка інформації про діяльність підприємства в фінансовій оцінці, раціональність формування та використання фінансових ресурсів підприємства відповідно розробленій програмі діяльності, формування рекомендацій щодо підвищенню ефективності діяльності. Сутність, функції та завдання фінансового контролінгу зазвичай залежать від специфіки діяльності підприємства, масштабів його діяльності. Карцева В. В. в своїй роботі «Фінансовий контролінг в системі фінансового менеджменту» ґрунтовно дослідила та узагальнила сутність і значення фінансового контролінгу через його функції [11].

Таблиця 2 – Функції фінансового контролінгу [11]

Автор	Функції фінансового контролінгу								
	Планування	Координація	Облік	Аналіз	Управління	Моніторинг	Вн. консалтинг	Організація	Контроль
Лаута Ю. С., Герасимов Б. І.		+			+				+
Басанцов І. В.	+				+				+
Григорів О. О.		+							
Ліпич Л. Г., Гадзевич І. О.	+							+	+
Коковіхіна О. О.					+				
Приймак С. В.	+		+		+				+

Таким чином, на основі здійсненого теоретичного аналізу можна зробити висновки, що під фінансовим контролінгом слід розуміти систему забезпечення ефективного управління підприємством на основі виконання функцій планування, координації і контролю для досягнення мети і запланованих результатів діяльності.

Висновок. На основі вищевикладеного можна констатувати наступний логічно обґрунтований висновок. Розвиток фінансового контролінгу в відбувається в умовах орієнтації підприємства на ринкові умови господарювання, що призводить до зростання управлінської складової. Головною метою фінансового контролінгу є орієнтація управлінського процесу на максимізацію прибутку та вартості капіталу власників при збереженні якісної структури фінансових показників діяльності підприємства та забезпеченні мінімізації ризику. Фінансовий контролінг на підприємстві сприятиме створенню взаємозв'язків між окремими управлінськими структурами, об'єднанню різноманітних аспектів управлінської діяльності, підвищити ефективність всього процесу управління його фінансовою діяльністю.

Список літератури: 1. Стефаненко М. М., Набієва Л. Ю. Використання контролінгу в системі управління підприємством // Економіка та держава. (Серія: Економічна наука). – 2007. – № 2. – С. 24–26. 2. Балабанова Л. В. Маркетинговий контролінг: теорія та методологія : монографія / Л. В. Балабанова, О. О. Гасило. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2006. – 212 с. 3. Давидович І. Є. Контролінг : навчальний посібник / І. Є. Давидович. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 552 с. 4. Килимнюк В. Еволюція контролінгу. Його місце та роль в економіці підприємства // Економіст. – 2013. – № 1. – С. 47–49. 5. Гізатулліна О. М. Роль фінансового контролінгу в системі управління підприємством [Електронний ресурс] / О. М. Гізатулліна, О. П. Чучко. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/ekfor/2012_2/54.pdf. 6. Е. А. Ананькіна Контролінг как инструмент управления предприятием: монография / [Е. А. Ананькіна, С. В. Данилочкин, Н. Г. Данилочкіна и др.]; под ред. Н. Г. Данилочкіной. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 279 с. 7. Григорів О. О. Теоретичні засади запровадження контролінгу [Електронний ресурс] / О. О. Григорів. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_gum/arper/2009_5_2/33.pdf. 8. Лаута Ю. С. Создание системы контроллинга на промышленном предприятии / Ю. С. Лаута, Б. И. Герасимов ; под науч. ред. д-ра экон. наук, проф. Б. И. Герасимова. Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2005. 96 с. 9. Басанцов І. В. Проблемні питання розвитку та перспективи формування нової моделі системи державного фінансового контролю в Україні // Збірник наукових праць. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Вип. 15. – С. 432–437. 10. Рябенков, О. В. Система фінансового контролінгу на підприємстві [Текст] / О. В. Рябенков //

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф., м. Суми, 6–8 травня 2014 р. : у 2-х т. / За заг. ред. : О. В. Прокопенко, О. В. Люльова. – Суми : СумДУ, 2014. – Т. 1. – С. 275–277. 11. Карцева В. В. Фінансовий контролінг в системі фінансового менеджменту [Електронний ресурс] / В. В. Карцева. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_5/195.pdf.

Bibliography (transliterated): 1. Stefanenko M. M., Nabijeva L. Ju. Vykorystannja kontrolyngu v systemi upravlinnja pidpryjemstvom Ekonomika ta derzhava. (Serija: Ekonomichna nauka). – 2007. – No 2. – P. 24–26. 2. Balabanova L. V. Marketyngovyj kontrolyng: teorija ta metodologija : monografija o. – Donetsk : DonDUET, 2006. – 212 p. 3. Davydovych I. Je. Kontrolyng : navchal'nyj posibnyk. – Kyiv. Centr uchbovoi literatury, 2008. – 552 p. 4. Kylymnjuk V. Evoljucij akontrolyngu. Jogomiscetarov ekonomici pidpryjemstva Ekonomist. – 2013. – No 1. – P. 47 – 49. 5. Gizatullina O. M. Rol finansovogo kontrolyngu v systemi upravlinnja pidpryjemstvom [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.nbu.gov.ua/Portal/soc_gum/ekfor/2012_2/54.pdf. 6. E. A. Anan'kina, Kontrolyng kak ynsstrument upravlenija predpryjatijem: monografija [Anan'kina E. A., S. V. Danylochkin, N. G. Danylochkina y dr.]; pod red. N. G. Danylochkin. – Moscow. JuNYTY-DANA, 2003. – 279 p. 7. Grygoriv O. O. Teoretychni zasady zaprovadzhennja kontrolyngu [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_gum/aprer/2009_5_2/33.pdf. 8. Lautaju. S. The creation of a controlling system in an industrial plant; podnauch. red. d-ra ekon. nauk, prof. B. Y. Gerasymova. Tambov : Yzd-voTamb. gos. tehn. un-ta, 2005. 96 p. 9. Basancov I. V. Problemni pytannja rozvytku ta perspektyvy formuvannja novoi modeli systemy derzhavnogo finansovogo kontrolju v Ukraini Zbirnyk naukovykh prac. – Kam'janec'-Podil's'kyj, 2007. – No 15. – P. 432–437. 10. Rjabenkov, O. V. Systema finansovogo kontrolyngu na pidpryjemstvi [Tekst] –/ Ekonomichni problemy stalo gorozvytku : materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferencii, prysvjachenoj pam'jati prof. Balac'kogo O. F., m. Sumy, 6-8 travnja 2014 r. : u 2-h t. / [Zzag. red. : O. V. Prokopenko, O. V. Ljul'ova]. – Sumy : SumDU, 2014. – Vol. 1. – P. 275–277. 11. Karceva V. V. Finansovyj kontrolyng v systemi finansovogo menedzhmentu [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_5/195.pdf.

Надійшла (received) 21.05.2015

УДК 631.143:339

І. Ю. САЛЬКОВА, канд. екон. наук, доц., Вінницький національний аграрний університет

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ЯК ОСНОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ОЛІЙНО-ЖИРОВОЇ ГАЛУЗІ

В наведеній статті розглянуто інноваційні напрямки на підприємствах олійно-жирової галузі. Проаналізовано проблеми розвитку олійно-жирової галузі в умовах ринкової системи господарювання в умовах глобалізації та економічної інтеграції. На основі аналізу інноваційної складової діяльності підприємств запропоновано комплекс інноваційних напрямків, які сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності підприємств олійно-жирової галузі.

Ключові слова: інноваційні діяльність, інноваційні напрямки, конкурентоспроможність, підприємство, олійно-жирова галузь.

Вступ. Особливістю функціонування в сучасних ринкових умовах підприємств олійно-жирової галузі є забезпечення їх конкурентних позицій на міжнародному та внутрішньому ринках. Одним із таких визначальних напрямів є кардинальне відновлення виробництва продукції на основі використання інноваційних технологій і реалізації наявних наукових розробок.

Виходячи з цього, питання активізації інноваційної діяльності олійно-жирових підприємств набувають особливої актуальності.